

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/86/2022
Identifikačné číslo spisu:	7115216506
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7115216506.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Šikutu, PhD. a sudcov Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v spore žalobcu L. A., O. I., G. XXXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Juhászom, Košice, Palackého 2, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 24C/283/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 18. novembra 2021 sp. zn. 3Co/166/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie svojím posledným rozsudkom vydaným v tejto veci z 23. októbra 2018 č. k. 24C/283/2015 - 432 prvým výrokom žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 15 600 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 23. apríla 2015 až do zaplatenia, ktorá pozostáva zo sumy 7 800 eur titulom náhrady škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe - uznesením Okresného súdu Trebišov z 24. septembra 2010 sp. zn. 0Tp/542/2010 a zo sumy 7 800 eur titulom náhrady škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe - uznesením Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2011 sp. zn. 8Tos/91/2011, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku; druhým výrokom konanie v časti o zaplatenie sumy 204 eur s príslušenstvom zastavil a tretím výrokom rozhodol o trovách konania.

1.1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1 ods. 1 písm. a), § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 8 ods. 5, ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Skonštatoval, že bol naplnený prvý predpoklad pre záver o zodpovednosti štátu, a to že v prípade žalobcu nedošlo k právoplatnému vysloveniu viny za skutok, v súvislosti s ktorým bol väzobne stíhaný (§ 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z.). Vo vzťahu k druhému predpokladu, t. j. k nezavineniu väzobného stíhania žalobcom uviedol, že pokiaľ ide o jeho prvú väzbu, tak žalobca bol vzatý do väzby podľa § 71

ods. 1 písm. c/ zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku (ďalej len „Trestný poriadok“). Súd prvej inštalácie sa nestotožnil s argumentmi žalovanej, že by si žalobca sám zavinil svoje väzobné stíhanie, keďže zavinenie obvineného na svojom väzobnom stíhaní vo všeobecnosti nemožno stotožňovať so zaviným začatím trestného stíhania. Súd prvej inštalácie vychádzal z uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2011 sp. zn. 8Tos/91/2011, podľa ktorého nebol daný zákonný dôvod žalobcu na vzatie do väzby, a to vzhľadom na jeho opakované hospitalizácie a práceneschopnosť. Do opätovnej väzby bol žalobca vzatý podľa § 71 ods. 2 písm. e/ Trestného poriadku. Z obsahu spisu vedenom na Okresnom súde Trebišov sp. zn. 5T/195/2011 súd prvej inštalácie zistil, že v danom prípade síce existoval zákonný dôvod pre väzobné stíhanie žalobcu (§ 71 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku), pretože tento bol obvinený pre ďalší úmyselný trestný čin, ktorý mal spáchať po prepustení z prvého väzobného stíhania, avšak vzhľadom na skutočnosť, že žalobca bol následne spod obžaloby za tento trestný čin oslobodený sa stáva nesporným, že svoje väzobné stíhanie si ani v tomto prípade sám svojim konaním nezavinil.

1.2. K existencii škody a príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím o väzbe a vznikom škody súd prvej inštalácie poukázal na skutočnosť, že trestné stíhanie žalobcu trvalo tri roky, v rámci ktorého došlo k pozbaveniu jeho osobnej slobody výkonom väzby dvakrát, čo so zreteľom na psychický stav žalobcu nie je zanedbateľné, berúc do úvahy dĺžku výkonu väzby (spolu 385 dní). Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že problémy s duševným zdravím žalobcu sa zintenzívnili počas jeho väzobného trestného stíhania, keďže bol v jeho priebehu viackrát hospitalizovaný. Okrem duševných problémov začal žalobca požívať alkohol, psychotropné látky. Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštalácie k záveru o existencii príčinnej súvislosti medzi rozhodnutiami o väzobnom stíhaní žalobcu a následkom (nemajetkovou ujmu) s tým, že tento vzájomný vzťah je jednoznačne priamy a bezprostredný.

1.3. Priznanú sumu 15 600 eur považoval súd prvej inštalácie za primeranú, predstavujúcu optimálne a účinné vyváženie a zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu do práv žalobcu s tým, že je ťažké kvantifikovať, aký je podiel následkov, a teda rozsah a intenzita nemajetkovej ujmy zvlášť vo vzťahu k prvému väzobnému stíhaniu (45 dní) a zvlášť k druhému väzobnému stíhaniu (takmer 1 rok). Je totiž zrejmé, že k rapidnému zhoršeniu psychického stavu žalobcu došlo v období po vykonaní prvého väzobného stíhania do začatia jeho druhého väzobného stíhania. Druhé väzobné stíhanie len umocnilo (stabilizovalo) už existujúci negatívny psychický stav žalobcu. Podľa názoru súdu prvej inštalácie vzhľadom na jediný následok (psychické zdravie) a skutočnosť, že išlo o dve väzobné stíhanie žalobcu v jednej (tej istej) trestnej veci, je potrebné tento následok zásahu vnímať komplexne s tým, že pre žalobcu je podstatná celková suma priznaného odškodnenia.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) svojím posledným rozhodnutím, vydaným po vrátení mu veci dovolacím súdom (uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky /ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“/ z 25. augusta 2021 sp. zn. 1Cdo/36/2021 pre nedostatočné odôvodnenie najmä vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovanej), po opätovnom preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj procesného postupu súdu v konaní, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalovanej vymedzených v podanom odvolaní, rozhodol rozsudkom z 18. novembra 2021 sp. zn. 3Co/166/2021.

2.1. Prvým výrokom odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 24C/283/2015-432 zo dňa 23. októbra 2018 v časti prvého výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 15 600 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, ako aj vo výroku o trovách konania; druhým výrokom zmenil druhú časť prvého výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi okrem priznanej istiny aj príslušenstvo tak, že v časti príslušenstva žalobu žalobcu zamietol a napokon tretím výrokom priznal žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, okrem dovolacieho konania, v ktorom priznal plný nárok žalovanej.

2.2. Vo svojom odôvodnení sa opäť stotožnil s právnymi, skutkovými závermi i právnym posúdením prejednávanej veci, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku. Vyhodnotil, že súd prvej inštalácie na dostatočne zistený skutkový stav aplikoval správne zákonné ustanovenia, ktoré aj správne vyložil a vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán. Námietky žalovanej smerujúce k nedostatočnému vyhodnoteniu zisteného skutkového stavu sporu, ako aj následnému právnemu posúdeniu veci v kontexte nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku považoval odvolací súd za neopodstatnené, keďže išlo o zopakovanú procesnú obranu pred súdom prvej inštalácie, s ktorou sa

súd už správne vysporiadal. Pripomenul, že rozhodujúcim kritériom pre posúdenie zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je procesný výsledok tohto konania. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je to, aby každá ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/15/2009). V zmysle nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavného súdu“) sp. zn. I. ÚS 540/2016, či sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24. januára 2017 ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby, či zastavením trestného stíhania je potrebné hľadať nielen v článku 46 ods. 3 Ústavy SR a článku 36 Listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie v tom, že vo veci je daný základ uplatňovaného nároku, keďže trestné stíhanie žalobcu bolo skončené jeho oslobodením spod obžaloby uzneseniami Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Tos/87/2012-632 zo dňa 18. októbra 2012 a č. k. 4To/7/2013-701 zo dňa 30. októbra 2013.

2.3. Odvolací súd vo vzťahu k námietke žalovanej, že žalobca sa k spáchaniu skutku priznal, čím si väzbu zavinil sám uviedol, že zákon bližšie neustanovuje čo je potrebné považovať za zavinenie väzby, preto je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré pri rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu. Konštatovanie žalobcu, že spáchanie skutku nepoprel a uviedol, že ľutuje, nemožno v stave opitosti, v akej bol žalobca, jednoznačne v čase prípravného konania chápať ako priznanie k spáchaniu skutku s preukázaním zavinenia žalobcu, keďže súčasne nehodnovernosť výpovede poškodeného, ktorému bolo vozidlo odcudzené, bola potvrdená aj v rámci nariadeného znaleckého dokazovania v trestnom konaní. Zavinenie obvineného na vzatí do väzby nemožno stotožňovať so zavinením zahájenia trestného stíhania, pretože skutočnosti, ktoré sú predpokladom zahájenia trestného stíhania, sú odlišné od skutočností, ktoré sú dôvodom pre vzatie obvineného do väzby. Argumentáciu žalovanej, že žalobca si zavinil druhú väzbu, pretože sa bezdôvodne neustanovoval na verejné zasadnutia súdu, považoval odvolací súd za irelevantnú a zároveň skonštatoval, že tento dôvod väzby žalobcu podľa § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, vzhľadom na opakované hospitalizácie a práceneschopnosť žalobcu, jednoznačne daný nebol.

2.4. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že došlo k preukázaniu negatívnych dopadov oboch rozhodnutí o väzbe do osobnostnej sféry žalobcu - na jeho duševné zdravie. K preukázaniu príčinnej súvislosti medzi rozhodnutiami o väzbe a následkami - nemajetkovou ujmovou žalovaná argumentovala, že žalobca bol trestne stíhaný pre tri skutky a zo spáchania jedného z nich bol uznaný vinným, z prečinu výtržníctva. Konanie ohľadom skutku, za ktorý bol žalobca odsúdený sa však začalo uznesením ORPZ v Trebišove ČVS: ORP-1014-SB-2011-TV zo dňa 30. augusta 2011, t. j. v čase, keď už žalobca vykonal prvú väzbu a kedy bol jeho psychický stav už takmer celý predchádzajúci rok, na základe lekárskeho správ, zjavne dekompenzovaný. Odvolací súd nemohol konštatovať, že by nedošlo k vzniku príčinnej súvislosti medzi výkonom väzby a nemajetkovou ujmovou.

2.5. Stotožnil sa aj s tým záverom súdu prvej inštancie, že obidve väzby je potrebné chápať ako celok s ich dopadom na psychický stav žalobcu. K zhoršeniu psychického stavu žalobcu a k vzniku nemajetkovej ujmy došlo v dôsledku oboch rozhodnutí o väzbe, aj keď dĺžka trvania väzieb v prvom a druhom prípade bola odlišná, ako celok však spôsobila zhoršenie psychického stavu žalobcu komplexne. Výšku nemajetkovej ujmy preto nemožno rozdeliť, ale treba ju chápať ako celok, keďže jej jediným následkom bol dopad na psychickom zdraví žalobcu.

2.6. Ohľadom priznanej výšky nemajetkovej ujmy sa odvolací súd stotožnil so spôsobom vyhodnotenia kritérií určovania výšky nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z. súdom prvej inštancie. Aj keď jej výška bola na vyššej hranici limitu, t. j. 15 600 eur, nie je podľa neho v rozpore s výškou náhrady poskytovanej osobám poškodených násilnými trestnými činmi a keďže súd neprekročil najvyššiu výšku náhrady poskytovanej podľa zákona č. 215/2006 Z. z. je aj táto odvolacia námietka nedôvodná.

2.7. Pochybenie súdu v priznaní nároku na úroky z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, keď povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba splnenia a až jej uplynutím sa dlžník dostáva do omeškania (viď rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/185/2011, ako aj sp. zn. 7Cdo/100/2017 a v tomto znení ustálenú prax najvyššieho súdu), odvolací súd zmenil rozsudok vo vyhovujúcej časti o úrokoch z omeškania zo sumy 15 600 eur a podľa § 388 CSP v tejto časti žalobu zamietol (II. výrok tohto rozsudku).

2.8. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil výrok o trovách konania vzniknutých na súde prvej inštancie. Keďže žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal mu plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej, okrem nároku na náhradu trov dovolacieho konania, kde mala plný úspech žalovaná.

3. Proti I. a III. výroku rozhodnutia odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodila z § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP a žiadala rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

3.1. Nesprávne právne posúdenie veci (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) vidí žalovaná v nevzhliadnutí dôvodov naplnenia dikcie ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. a priznaní žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Rozhodnutie odvolacieho súdu podľa žalovanej záviselo od vyriešenia dvoch právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené, a to:

1. či možno priznanie poškodeného pred sudcom pre prípravné konanie k spáchaniu skutku, v súvislosti s ktorým bol vzatý do väzby, v spojení so skutočnosťou, že v čase rozhodovania o väzbe, do ktorej bol poškodený vzatý v súvislosti s trestným stíhaním pre prečin krádeže, resp. lúpeže osobného motorového vozidla, bol poškodený v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia o zákaze činnosti podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a zároveň mal zakázané viesť akékoľvek motorové vozidlo, možno považovať za naplnenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zavinení väzby poškodeným, ak dôvodom väzby poškodeného bola obava z pokračovania v trestnej činnosti, teda dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku;

2. či v prípade, ak si žalobca zaviniť vzatie do prvej väzby, možno jeho druhú väzbu v tej istej veci, do ktorej bol vzatý podľa § 71 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku, a ktorá nebyť prvej zavinennej väzby žalobcu by nebola nastala, považovať za zavinenú v zmysle § 8 ods. 6 zák. č. 514/2003 Z. z.

Žalovaná poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 20. októbra 2015, sp. zn. 30Cdo/827/2014, v obdobnej veci, podľa ktorého len samotné predchádzajúce právoplatné odsúdenie v inej trestnej veci síce nemožno považovať za dôvod zavinenia väzby, avšak v spojení s vyjadrením obvineného, ktorý sa v počiatočnom štádiu trestného konania k spáchaniu skutku kladenému mu za vinu prizná, už možno hovoriť o takom konaní samotného obvineného, ktoré zakladá dôvod pre záver o zavinení väzby odôvodnenej obavou z pokračovania v páchaní trestnej činnosti, vylučujúci vznik nároku na náhradu škody. Keďže posúdenie otázky zavinenia väzby, t. j. naplnenia ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. je otázkou, ktorá nebola ešte vo vzťahu k preventívnej väzbe v rozhodujúcej praxi dovolacieho súdu vyriešená.

3.2. Odklon rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) žalovaná videla vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/126/2009, sp. zn. 1Cdo/129/2008, sp. zn. 3Cdo/313/2009, sp. zn. 3Cdo/130/2010, sp. zn. 6MCdo/16/2012, keď pri posúdení otázky existencie príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím o väzbe a vznikom nemajetkovej ujmy spočívajúcej v zhoršení psychického zdravia žalobcu vychádzal iba z časovej korelácie medzi rozhodnutiami o väzbe a hospitalizáciami žalobcu, bez akéhokoľvek zohľadnenia dlhodobého zdravotného stavu a patologických črt v osobnosti žalobcu pri súčasnej absencii preukázania vecnej súvislosti medzi týmito právne významnými skutočnosťami (teda škodovou udalosťou a škodou). Odvolací súd zároveň nesprávne právne posúdil otázku limitácie a primeranosti výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, pretože odvolacím súdom priznaná výška náhrady nie je v súlade s platnými a účinnými vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi aj iné finančné kompenzácie (zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, resp. predchádzajúce právne predpisy), súdnou praxou (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/171/2005, 6MCdo/15/2012, 6Cdo/37/2012, 3Cdo/7/2017, 2Cdo/112/2017, 3Cdo/19/2018, 3Cdo/25/2019, 2Cdo/30/2019, 5Cdo/127/2019, 6Cdo/38/2019), relevantnými rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej „ESLP“) a zásadou spravodlivého zadostučinenia a zásadne sa od nich odkláňa. Priznaním náhrady nemajetkovej ujmy v sume 15 600 eur

žalobcovi došlo zo strany odvolacieho súdu k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď sa súd dôsledne neriadil § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ako ani judikaturou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach, v zmysle ktorej pri zvažovaní primeraného odškodnenia je potrebné rešpektovať limity odškodňovania nemajetkovej ujmy v hmotnoprávných predpisoch pre zachovanie primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v porovnaní s odškodnením za poškodenie zdravia alebo za spôsobenie smrti. Maximálna výška náhrady pre obete násilných trestných činov predstavovala sumu vo výške 15 850 eur (317 eur = minimálna mzda v roku 2011, v ktorom bolo vydané uznesenie o vzatí žalobcu do druhej väzby x 50), pričom priznaná nemajetková ujma 15 600 eur predstavuje takmer maximálny limit odškodnenia, a to len s poukazom na zhoršenie psychického stavu žalobcu. Vo vzťahu k primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy poukázala žalovaná na rozhodnutia EŠLP v prípade Winkler proti Slovenskej republike (odškodnený sumou 8 000 eur), Kormoš proti Slovenskej republike (odškodnený sumou 12 000 eur), Petrov proti Slovenskej republike (odškodnený sumou 8 000 eur), z dôvodov, že sťažovatelia boli vo väzbe bez rozhodnutia príslušného orgánu.

3.3. Zároveň dovolateľka súdom vytýka, že prekročili žalobný petit, keď žalobca podanou žalobou, po úprave, žiadal zviazať žalovanú na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 7 800 eur za jeho prvú väzbu a 7 800 eur za jeho druhú väzbu pre zhoršenie jeho zdravotného (psychického) stavu ako následok väzby, a práve zhoršenie psychického stavu odvolací súd považoval za dôvod priznania náhrady vo výške 40,50 eura za jeden deň väzby vykonanej žalobcom. Za prvých 45 dní väzby mohol odvolací súd žalobcovi priznať nanajvýš 1 822,50 eura (40,50 eura x 45) a vo zvyšku v tejto časti (do sumy požadovaných 7 800 eur) mal žalobu zamietnuť a za 340 dní opätovnej väzby najviac žalobcom požadovaných 7 800 eur (i keď by za 340 dní mohla teoreticky patriť náhrada až vo výške 40,50 eura x 340 = 13 770 eur, avšak žalovaná opätovne zdôrazňuje, že žalobca si žalobou za toto obdobie druhej väzby uplatnil len sumu 7 800 eur), spolu teda sumu 9 622,50 eura.

3.4. Dovolateľka žiadala v dovolaní aj o odklad vykonateľnosti, ktorý odôvodnila tým, že v prípade núteného výkonu rozhodnutia a neskoršom úspechu žalovanej v konaní by bola návratnosť uhradenej sumy výrazne sťažená pre jej spotrebovanie žalobcom, vzhľadom osobnosť žalobcu.

4. Žalobca sa k dovolaniu vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol dovolanie ako oneskorene podané odmietnuť, prípadne dovolanie pre nedôvodnosť zamietnuť. Vo vzťahu k zavineniu vzatia žalobcu do väzby poukázal na množstvo dôkazov v spise, z ktorých vyplýva, že žalobca si zaviniť vzatie do väzby nemohol, a preto nedošlo k naplneniu § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. Nesúhlasí ani s tvrdením dovolateľky, že príčinná súvislosť medzi rozhodnutiami o väzbách, ako titulom nároku žalobcu na náhradu škody a vznikom nemajetkovej ujmy spočívajúcej v zhoršení jeho psychického stavu a tiež limitácia a primeranosť výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy neboli v konaní dôsledne skúmané, keďže práve naopak súdy dostatočne skúmali dôkazy predložené v konaní, nevynímajúc tiež znalecké dokazovanie v trestnom konaní. Tvrdenia dovolateľky považuje za účelové a rozhodnutia súdov nižších inštancií za správne. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje vady zakladajúce prípustnosť dovolania podľa § 432 a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP a v konečnom dôsledku argumenty dovolateľky nezakladajú ani dôvodnosť dovolania, ani odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je procesne prípustné, nie však dôvodné, a preto je potrebné ho zamietnuť.

6. K námietke žalobcu o včasnosti podania dovolania dovolací súd poukazuje na § 427 CSP, podľa ktorého je dovolanie podané včas, ak bolo podané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii, prípadne na odvolacom alebo dovolacom súde. Zo spisu bolo zistené, že za rozhodnutím (ktoré je napadnuté dovolaním) sa na č. 1. 589 nachádza doručka z elektronického doručovania, ktorá preukazuje riadne doručenie rozhodnutia žalovanej dňa 30. decembra 2021. Lehota na podanie dovolania uplynula 28. februára 2022 (§ 121 ods. 3 a § 427 CSP). Dovolanie bolo doručené Okresnému súdu Košice I prostredníctvom elektronického portálu s riadnou autorizáciou v súlade so zákonom č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých

zákonov (zákon o e-Governmente) dňa 28. februára 2022 (č. I. 596 a nasl. spisu). Námetka žalobcu o pochybnostiach o včasnosti podania dovolania je neopodstatnená, keďže dovolanie bolo podané včas.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolateľka prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (písm. a)); ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b)); je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c)).

11. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

12. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, ktoré neboli dovolateľom v dovolaní nastolené a pomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia. Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd pri rozhodovaní riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie.

13. Dovolací súd si je vedomý, že právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa 432 CSP sú spojené nádoby, preto nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktnie len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil na konkrétnom riadku svojho podania. Je nutné sa pozrieť aj na samotný dovolací dôvod, pokúsiť sa z neho vyabstrahovať právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne možno posúdiť, a) či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie, b) či ide o otázku, ktorá napĺňa podmienky § 421 ods. 1 písm. a) až c). Avšak toto posúdenie je možné vykonať len v rovine pokusu autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale nie dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Zároveň nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo svojím dovolaním mienil dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky (porovnaj I. ÚS 336/2019).

14. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie

odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017, 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len, ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania).

K dovolaciemu dôvodu § 421 ods. 1 písm. a) CSP

15. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

16. O odklone je možné usudzovať v prípade, že dovolateľ uvedie v čom sa rozhodnutie „odkláňa“ a vo vzťahu ku ktorej rozhodovacej činnosti sa tak deje. Zákon však aj pri rozhodovacej činnosti výslovne vyžaduje určitú kategóriu rozhodnutí, ktoré sa radia k ustálenej rozhodovacej praxi. Pojem ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu bola predmetom rozhodovania občianskoprávného kolégia, ktoré na zasadnutí 9. novembra 2018 prijalo do Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky rozhodnutie najvyššieho súdu z 24. januára 2018 sp. zn. 6Cdo/29/2017, ako R 71/2018, v ktorom vyložilo rozsah pojmu ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nasledovne: „Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.“

17. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, rozhodovacia prax odvolacieho súdu sa ustálila na tom, že je procesnou povinnosťou dovolateľa v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako podľa jeho názoru mal odvolací súd konkrétnu právnu otázku správne vyriešiť, a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018). Odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu sa mení situácia, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím od nej odklonil. Aby mala dovolateľom nastolená otázka relevantný význam v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí byť riešená odvolacím súdom a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie. Samo tvrdenie, že odvolací súd sa riešením určitej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ešte nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP; relevantným je až zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k dovolateľom tvrdenému odklonu skutočne došlo. Dovolací súd preto pristúpil k posúdeniu, či je opodstatnená argumentácia dovolateľky o odklone odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

18. Dovolateľka namieta podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP odklon odvolacieho súdu pri riešení otázok „1. príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím o väzbe a vznikom škody a 2. limitácie a primeranosti náhrady škody“ (bod 3.2. tohto rozhodnutia) od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorú podľa nej reprezentujú najmä rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 5Cdo/126/2009, 1Cdo/129/2008, 3Cdo/313/2009, 3Cdo/130/2010, 6MCdo/16/2012 a následne tiež upozorňuje na rozpor s rozhodovacou činnosťou uvedenou v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/171/2005, 6MCdo/15/2012, 6Cdo/37/2012,

3Cdo/7/2017, 2Cdo/112/2017, 3Cdo/19/2018, 3Cdo/25/2019, 2Cdo/30/2019, 5Cdo/127/2019, 6Cdo/38/2019 a judikatúru EŠLP.

19. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí venoval otázke príčinnej súvislosti a primeranosti náhrady škody so záverom, že negatívne dopady oboch rozhodnutí o väzbe do osobnostnej sféry žalobcu boli preukázané s dopadom na zhoršenie jeho duševného zdravia. Obidve väzby (I. väzba 45 dní a II. väzba 340 dní) je potrebné chápať ako celok (385 dní) s ich síce jednotlivým dopadom, no so spoločným následkom, a to komplexne zhoršeným psychickým stavom žalobcu. Výšku nemajetkovej ujmy súd nerozdelil, ale považoval za potrebné chápať ju ako celok, keďže mala jediný následok, a to dopad na psychické zdravie žalobcu. Určenie výšky náhrady škody súdom prvej inštancie 40,50 eura na jeden deň, spolu 15 600 eur považoval za primerané s ohľadom na judikatúru slovenských, českých súdov ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (síce bez bližšej konkretizácie rozhodnutí), ktorá sa určuje v rozsahu 20 eur až 60 eur na jeden deň. Upozornil, že v danom prípade, ak ide už predtým o psychicky chorú osobu, ktorá si väzbu nezavinila možno priznať náhradu aj na takejto hranici zákonom stanoveného limitu, ktorý však súd neprekročil.

20. Keďže bolo rozhodnutie o výške náhrady škody založené na posúdení otázok príčinnej súvislosti, primeranosti a limitácie, dovolací súd pristúpil k preskúmaniu dovolateľkou uvedených rozhodnutí, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť a zistil, že odklon konštatovať nemožno. Dovolaním napadnuté rozhodnutie rešpektuje závery najvyššieho súdu vo vyššie spomínaných rozhodnutiach, na ktoré dovolateľka poukazuje, prihliadajúc predovšetkým na tie, ktoré sa týkajú nemajetkovej ujmy (napr.: sp. zn. 6Cdo/38/2019, 5Cdo/127/2019, 2Cdo/30/2019, 3Cdo/19/2018, 3Cdo/7/2017, 6MCdo/15/2012, 6Cdo/37/2012). Rozhodovacia prax prezentovaná týmito rozhodnutiami vyžaduje zdôvodniť a vyrovnať sa s relevantnými argumentami účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných obdobných veciach (sp. zn. 6Cdo/37/2012); potrebu vyrovnať sa aj s inými hmotnoprávnymi predpismi upravujúcimi odškodnenie ako napríklad zákon č. 215/2006 Z. z. a súd sa musí zaoberať aj otázkami v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu (porovnaj rozhodnutie sp. zn. 6MCdo/15/2012); taktiež vyžaduje posúdiť výšku nároku v kontexte s rozhodnutiami EŠLP a ústavného súdu (sp. zn. 3Cdo/7/2017, 3Cdo/19/2018) a potrebu podrobnej špecifikácie dôsledkov vydania nezákonného rozhodnutia preskúmateľnosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy a náležité zohľadnenie iných právnych predpisov, ktoré tak eliminuje ľubovôľu pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch a zohľadňuje výšku priznaných náhrad pri zásahoch do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky, pričom tento prístup nepopiera princíp úplného odškodnenia, keďže nevylučuje vo výnimočných prípadoch priznať vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy za predpokladu riadneho odôvodnenia zvýšenej závažnosti zásahu do práva poškodeného v dôsledku nezákonného rozhodnutia (viď sp. zn. 6Cdo/38/2019, obdobne aj sp. zn. 2Cdo/30/2019 a 5Cdo/127/2019).

21. Dovolateľka v ostatnej argumentácii rozhodnutiami najvyššieho súdu poukazuje na nesúvisiace rozhodnutia, ktoré sa týkajú síce majetkovej škody, ale v konečnom dôsledku žiadnym spôsobom nesúvisia s tu napadnutým rozhodnutím ani s otázkami nastolenými dovolateľkou v konaní, ktoré by mali napokon predstavovať rozhodnutia, od ktorých sa má napadnuté rozhodnutie odkláňať.

22. Podľa záverov rozhodovacej činnosti EŠLP platí, že náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo); pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napríklad Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo); výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicação Social, S. A. v. Portugalsko); pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltahti a

Karhuvaara v. Fínsko).

23. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré (spoločne a navzájom previazane) dostatočne prihlasujú na všetky špecifické okolnosti žalobcovho práva na náhradu škody, po zhodnotení vykonaného dokazovania podrobne zdôvodňujú príčinnú súvislosť pre vznik titulu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá je nevyhnutná pre určenie výšky náhrady škody a poskytujú dostatočné odpovede na otázky v súvislosti s limitmi a primeranosťou priznanej náhrady a rešpektujú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ústavného súdu ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva. Tu dovolací súd poukazuje síce na odmietajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, ale rešpektujú rozhodovaciu činnosť nižších súdov na ne poukazuje vzhľadom na výšku náhrady škody priznanú v jednotlivých prípadoch, ako napríklad v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/155/2021 (odvolací súd priznal za väzbu trvajúcu 8 mesiacov náhradu škody 13 300 eur a 15 000 eur za trestné stíhanie), sp. zn. 7Cdo/263/2020 (odvolací súd priznal za väzbu trvajúcu 9 mesiacov náhradu škody 15 000 eur), sp. zn. 5Cdo/201/2013 (väzba v trvaní 6 mesiacov a trestné stíhanie boli odškodnené sumou 25 000 eur), sp. zn. 3Cdo/25/2019 (väzba v trvaní 9 mesiacov bola odškodnená sumou 9 000 eur; spolu s trestným stíhaním 27 000 eur). Dovolací súd tu v súvislosti s výškou priznanej škody okrajovo pripomína, že výška náhrady 15 600 eur je vo vzťahu k počtu dní väzby (385) primeraná (40,52 eura/deň väzby) a to najmä vzhľadom na následky, ktoré obidve väzby žalobcovi spôsobili, pričom je správny záver, že súdy na prvú aj druhú väzbu prihlasovali ako na celok, keďže mali obe u žalobcu spoločný následok.

24. Vzhľadom na to, že sa odvolací súd pri riešení žalovanou nastolenej otázky 1/ príčinnej súvislosti a 2/ limitácie a primeranosti náhrady škody neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dospel dovolací súd k záveru, že dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je daný.

K dovolaciemu dôvodu § 421 ods. 1 písm. b) CSP

25. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Za otázku, ktorú dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi doposiaľ neriešil považuje otázky:

1. či možno priznanie poškodeného pred sudcom pre prípravné konanie k spáchaniu skutku, v súvislosti s ktorým bol vzatý do väzby, v spojení so skutočnosťou, že v čase rozhodovania o väzbe, do ktorej bol poškodený vzatý v súvislosti s trestným stíhaním pre prečin krádeže, resp. lúpeže osobného motorového vozidla, bol poškodený v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia o zákaze činnosti podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a zároveň mal zakázané viesť akékoľvek motorové vozidlo, možno považovať za naplnenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zavinení väzby poškodeným, ak dôvodom väzby poškodeného bola obava z pokračovania v trestnej činnosti, teda dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku;

2. či v prípade, ak si žalobca zaviniť vzatie do prvej väzby, možno jeho druhú väzbu v tej istej veci, do ktorej bol vzatý podľa § 71 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku, a ktorá nebyť prvej zavinennej väzby žalobcu by nebola nastala, považovať za zavinenú v zmysle § 8 ods. 6 zák. č. 514/2003 Z. z.

26. Ešte pred posúdením nesprávneho právneho posúdenia žalovanou vymedzených právnych otázok v dovolaní treba pripomenúť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) je z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP irelevantná.

27. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia právnej otázky v zmysle § 432 CSP považoval dovolací súd dovolanie v časti týkajúcej sa dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP za procesne prípustné. Dovolací súd najprv hodnotil otázku formulovanú dovolateľkou, či je spôsobilá otvoriť meritórny prieskum napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na obsah otázky a následný priebeh konania, keď z rozhodnutí nižších súdov jednoznačne vyplýva záver, že ide o

relevantnú otázku, ktorá založila podstatný argument pre výrok o nároku na náhradu trov a otázkou sa oba sudy zaoberali predbežne v rámci vyhodnotenia príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím orgánu verejnej moci a nemajetkovou škodou spôsobenou žalobcovi, i keď sa javí otázka ako skutková (súvisiaca so skutkovým hodnotením veci) považoval dovolací súd otázku zavinenia za významnú pre rozhodnutie súdu nižšej inštancie, na ktorej zodpovedaní (okrem iných otázok) taktiež spočívalo konečné zhodnotenie dôkaznej situácie a vyhodnotenie splnenia podmienok pre priznanie nároku žalobcovi. Zároveň dovolací súd pri prieskume dovolania zistil, že sa nastolenou otázkou ohľadom „zavinenia si väzby“ vo svojej rozhodovacej praxi doposiaľ priamo nezaoberal.

28. Súd prvej inštancie v tejto veci dával dôraz na skutočnosť, že (bod 43. a nasl. jeho odôvodnenia, č. l. 436 p. v.) zákonná koncepcia zodpovednosti štátu je založená na princípe, že hoci rozhodnutie o väzbe je zákonné, t. j. nebolo zrušené pre nezákonnosť, nárok na náhradu škody vzniká, ak bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby. K vylúčeniu nároku na odškodnenie za väzbu teda nestačí, že existoval zákonný dôvod na väzbu alebo jej trvanie podľa ustanovení Trestného poriadku. Súd zdôrazňuje, že prijatie opačného výkladu by logicky viedlo k absurdnému záveru, že ak bol daný zákonný dôvod pre väzbu, tak si ju obvinený sám zaviniť. Takýto záver by bol v logickom rozpore s úmyslom zákonodarcu, ktorý v zákone zakotvil nárok na náhradu škody, ktorá vznikla rozhodnutím o väzbe, ak bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby. Súd je toho názoru, že by preto bolo nesprávne pri rozhodovaní o tejto otázke vychádzať zo zákonných dôvodov, o ktoré sa väzba opiera a ktoré sú uvedené v rozhodnutí o vzatí do väzby. Upozornil na skutočnosť, že žalobca bol vzatý do väzby na základe § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (pre dôvodnú obavu, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil). Nie je významné, či správanie obvineného vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin a či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale to, či jeho chovanie vyvolalo obavu zakladajúcu dôvod, pre ktorý bol vzatý do väzby. Súd opätovne vyhodnocoval dôvody vzatia žalobcu do väzby a skonštatoval, že zo žiadneho dôkazu nevyplynuli obavy opodstatňujúce vzatie žalobcu do väzby, a preto uzavrel, že si väzbu nezavinil sám. Zároveň poukázal na rozdiel v zavinení si vzatia do väzby a zavinenie trestného stíhania. Situácia, v ktorej žalobca nepoprel vinu a uviedol, že skutok ľutuje nemôže byť týmto dôvodom. Následne konštatoval, že ani druhú väzbu si nezavinil žalobca sám, keďže bol spod obžaloby za trestný čin, v súvislosti s ktorým bol vzatý do väzby, oslobodený.

29. K záverom súdu prvej inštancie sa vo svojom odôvodnení priklonil aj odvolací súd (bod 63. a nasl. jeho rozhodnutia, č. l. 581 p. v.) a navyše doplnil, že pre vylúčenie nároku na odškodnenie za väzbu by malo byť preukázané určité konanie obvineného, napr. pokus o útek, pôsobenie zľaka, zastrašovanie svedkov, odstraňovanie dôkazov a pod., ktoré konania by dali príčinu k obavám zakladajúcich dôvod väzby a v takom prípade by bolo opodstatnené tvrdenie, že obvinený mal vinu na uvalení väzby. Odvolací súd poukázal aj na zrušené rozhodnutie Okresného súdu Trebišov o druhom vzatí do väzby obvineného, kde súd zvažoval aj to, či je daný opätovný dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, podľa ktorého ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, ak je na úteku alebo sa skrýva, aby sa vyhol trestnému stíhaniu, nezdržiava sa na adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu, nepreberá zásielky alebo nerešpektuje príkazy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, alebo inak vedome marí vykonávanie nariadených úkonov. Odvolací súd však konštatoval, že tento dôvod, vzhľadom na opakované hospitalizácie a práceneschopnosť žalobcu, jednoznačne daný nie je. Odvolací súd v bode 71. svojho odôvodnenia poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 12. júna 2003 sp. zn. 25Cdo/1567/2002 a Najvyššieho súdu ČR z 29. mája 2002 sp. zn. 25Cdo/539/2002, podľa ktorých zavinenie nemožno vidieť v tom, že osoba sa dopustila skutku, pre ktorý bola stíhaná, ktorý však, ako bolo v priebehu trestného stíhania zistené, nenaplnil znaky trestného činu. Zavinenie obvineného (či už vo forme úmyselnej, alebo nebanlivostnej) na začatí trestného stíhania proti nemu znamená, že obvinený svojim zavineným úkonom prispel k tomu, že jeho konanie bolo dôvodom na začatie trestného stíhania proti nemu. Príčinnú súvislosť medzi vznesením obvinenia a zavinením obvineného je potrebné hľadať nie v jeho konaní, ktorým mal podľa orgánov činných v trestnom konaní naplniť skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale v inom jeho konaní pred začatím trestného stíhania, poprípade v jeho priebehu, predovšetkým v jeho postoji voči orgánom činným v trestnom konaní, teda v tom, či svojim konaním

alebo úkonmi procesného charakteru zapríčinil, že trestné konanie muselo byť voči nemu začaté (alebo v ňom naďalej pokračované). Nejde teda o to, či sa obvinený dopustil, hoc aj zavinene skutku, pre ktorý bol stíhaný a ktorým vyvolal podozrenie, že bol trestný čin spáchaný, ale o to, či svojim iným, alebo ďalším konaním ovplyvnil postup orgánov činných v trestnom konaní tak, že bez tohto jeho konania by k začatiu (pokračovaniu) trestného stíhania nedošlo, napríklad uvádzaním nepravdivých skutočností, odôvodňujúcich postup podľa § 160 TP (ČR), či predstieraním, že voči nemu nie sú dôvody na trestné stíhanie dané, hoci objektívne neexistovali. Podmienka, že poškodený si sám zavinil obvinenie, nie je naplnená ani tým, že sa dopustil skutku, pre ktorý bolo trestné stíhanie proti nemu začaté.

30. Podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama. Ide o skutočnosti vylučujúce vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o uložení trestu, ochranného opatrenia, či väzby. Právo na náhradu škody nevznikne, ani keby boli inak splnené podmienky vzniku práva na náhradu škody spôsobenej takýmto rozhodnutím. Preukazná povinnosť vo vzťahu k zavineniu je na strane štátu. Unesenie dôkazného bremena je zásadným prvkom spôsobujúcim priaznivý výsledok konania pre stranu nesúcu toto bremeno. Keďže zavinenie väzby zákon bližšie nešpecifikuje, interpretácia a aplikácia tohto ustanovenia zostáva na všeobecných súdoch. V zmysle uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 444/2012 pri takomto rozhodovaní vychádzajú sudy vždy z konkrétnych okolností každého prípadu, zistených z riadne vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody. Pri tomto rozhodovaní sa, samozrejme, musia vyvarovať svojvôľe a svoje skutkové a právne závery riadne odôvodniť. Podľa dovolacieho súdu je nepochybná potreba riadneho odôvodnenia každého záveru súdu, nevynímajúc závery o zavinení ako podklad rozhodnutia o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnou väzbou. Zavinenie obvineného na vzatí do väzby v zmysle ustanovení Trestného poriadku predpokladá v širšom význame jeho zavinené konanie (aspoň v podobe nevedomej nedbanlivosti), ktoré bolo dôvodom na podanie návrhu na vzatie obvineného do väzby, alebo rozhodnutia o ďalšom trvaní väzby, prípadne rozhodnutia o väzbe aj bez návrhu v konaní pred súdom. Zavinenie obvineného na vzatí do väzby nemožno však stotožňovať so zavinením začatia trestného stíhania v zmysle § 199 Trestného poriadku alebo vznesenia obvinenia podľa § 206 Trestného poriadku, pretože skutočnosti odôvodňujúce vzatie obvineného do väzby sú skutkovo odlišné od tých, pre ktoré možno začať trestné stíhanie, alebo vzniesť obvinenie. Z tohto hľadiska teda nie je významné, či konanie páchatel'a vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale to či jeho správanie, alebo iné skutočnosti vyvolali dôvodnú obavu zakladajúcu niektorý z dôvodov väzby. Zavinenie osoby na vzatí do väzby treba skúmať z hľadiska dôvodov, pre ktoré bol do väzby vzatý, a to vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam, ktoré súd rozhodujúci o väzbe zvažoval, a ktorým odôvodnil vzatie obvineného do väzby. Ak bol obvinený vzatý do väzby z viacerých dôvodov, postačuje k záveru, že si väzbu zavinil sám, ak zavinil splnenie aspoň jedného z nich.

31. Na porovnanie s tu prejednávanou vecou (a contrario) uvádzame nasledujúce príklady situácií, v ktorých sudy vyhodnotili zavinenie žalobcu na vzatí do väzby. Ide napríklad o rozhodnutie ústavného súdu III. ÚS 339/2016-8, v ktorom síce odmietol sťažnosť žalobcu, keďže nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a sťažovateľom označenými porušenými právami, ale zároveň konštatoval, že napadnuté rozhodnutie (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/112/2012) spĺňa požiadavky ústavnej konformity, keď si osvojil názor prvostupňového súdu, že sťažovateľ bol vzatý do väzby nielen z dôvodu existencie obavy, že bude pokračovať v trestnej činnosti [§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (preventívna väzba)], ale tiež za existencie dôvodnej obavy, že bude pôsobiť na svedkov alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie [§ 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (kolúzna väzba)]. Ústavný súd preto nedal za pravdu sťažovateľovi, že bol vzatý do väzby jedine z dôvodu jeho kriminálnej minulosti, ktorej sa nemôže zbaviť (pozn. dovolacieho súdu: žalobca bol osobou, ktorá bola trinásťkrát už predtým trestne stíhaná a bola prítomná hrozba ovplyvňovania svedkov, preto sudy vyhodnotili splnenie podmienok zavinenia si väzby). Prvostupňový aj krajský súd sa v prejednávaní veci snažili poukázať na previazanosť dôvodov kolúznej a preventívnej väzby pri zohľadnení skutočnosti, že sťažovateľ bol niekoľkonásobne súdne trestaný, pričom posledný skutok, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, mal spáchať krátko po prepustení z

výkonu trestu odňatia slobody. Aj v tejto veci bol krajský súd toho názoru, že v prejednávanej veci nebolo významné, či konanie sťažovateľa vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, pre ktorý bol stíhaný, ale to, či jeho správanie alebo iné skutočnosti vyvolali dôvodnú obavu zakladajúcu niektorý z dôvodov väzby. Vo vzťahu k viacerým väzobným dôvodom považoval za postačujúce, ak sťažovateľ zavinil splnenie aspoň jedného z nich.

32. Rozhodnutím I. ÚS 399/2016 ústavný súd sťažnosti nevyhovel, keď v okolnostiach danej veci bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby iba z toho dôvodu, že bol nezákonne vykonaný rozhodný dôkaz, avšak aj z trestných súdnych rozhodnutí vyplýva, že skutok sa nepochybne stal (fakticky mal väčšie množstvo drog u seba /plastové vrečko, v ktorom bol „heroín s prímiesou kofeínu a paracetamolu s hmotnosťou 25,675 g a s priemernou koncentráciou účinnej látky“/ a iba pre chybu policajta nemali zistené skutočnosti formálnu dôkaznú silu). Aj v oslobodzujúcom rozhodnutí sa výslovne uvádza, že skutok sa stal, takže dôvod väzby § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nebol v čase uvalenia väzby celkom nesprávny. A ak to vyložil krajský súd v tomto civilnom konaní ako dôvod podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. (teda náhrada škody mu nepatrí, ak si väzbu zapríčiniť sám), táto úvaha nie je arbitrárna a ani zjavne neodôvodnená. Navyše, náhrada škody proti štátu je v prípade väzby postavená na inom právnom základe, ako napr. realizovaný výkon trestu. Rešpektujúc predovšetkým princíp spravodlivosti, nemožno uvažovať o zjavne nesprávnom závere krajského súdu k zákonnému dôvodu jeho vzatia do väzby a následne zamietnutiu jeho žaloby o náhradu škody.

33. Dovolací súd sa stotožňuje s názormi vyjadrenými v tejto veci v rozhodnutiach súdov nižších inštancií a za kľúčový považuje rozdiel v zavinení väzby a v zavinení si trestného stíhania. Zavinenie si trestného stíhania nemôže byť na ťarchu osobe uplatňujúcej si právo na náhradu škody podľa zákonom stanovených podmienok, ktoré inak spĺňa. Taký výklad ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. by bol v rozpore so samotným významom a účelom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

34. Ďalšou významnou skutočnosťou je okolnosť „priznania“ sa osoby uplatňujúcej si náhradu škody zo skutku, ktorý sa jej v súvislosti s väzbou kladie za vinu. Priznanie má v trestnom konaní kľúčový význam a ovplyvňuje ďalší priebeh trestného konania. Trestný zákon č. 300/2005 Z. z. zaraďuje v § 36 písm. l) priznanie sa k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie medzi poľahčujúce okolnosti spáchaného skutku a neskôr v § 40 ods. 1 písm. a) je priznanie sa k spáchaniu prečinu, jeho oľutovanie a prejav účinnej snahy po náprave, ak samotné prejednanie veci pred súdom, vzhľadom na doterajší život páchatel'a, postačí na nápravu páchatel'a jednou z možností upustenia od potrestania páchatel'a. Priznanie však musí spĺňať zákonom predpísané náležitosti. V zmysle § 257 ods. 1 až 8 zákona č. 301/2005 Z. z. upravuje Trestný poriadok podmienky prijatia alebo neprijatia vyhlásenia obžalovaného o jeho vine, resp. nevine sudcom na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný má právo vyhlásiť, že je nevinný alebo vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo, že spáchanie takého skutku nepopiera. Vyhláseniu predchádza poučenie a následne po vyhlásení obžalovaného a vyžiadaní si stanoviska prokurátora (a iných) súd rozhodne, či také vyhlásenie prijíma alebo neprijíma. V prípade prijatia vyhlásenia o vine už ďalej nie je predmetom dokazovania rozsah, v ktorom prišlo k priznaniu zo spáchania skutku. V prípade osobitného spôsobu konania, v konaní o dohode o vine a treste v zmysle § 333 ods. 3 Trestného poriadku predseda senátu na verejnom zasadnutí zisťuje formou otázok, okrem otázok súvisiacich s významom, účelom a následkom konania o dohode o vine a treste aj, či obvinený rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu (c), právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu (f), či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy jemu kladené za vinu (g), či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v návrhu dohody o vine a treste kvalifikuje ako určitý trestný čin (h), či súhlasí s navrhovaným trestom, trest prijíma a v stanovených lehotách sa podriadi výkonu trestu a ochrannému opatreniu a nahradí škodu v rozsahu dohody (i). Forma a predpoklady nevyhnutné pre prijatie vyhlásenia obžalovaného predsedom senátu je kľúčovým predpokladom pre relevantnosť takého vyhlásenia. K použiteľnosti priznania sa obvineného mimo konania o dohode o vine a treste sa najvyšší súd ustálil v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR (ďalej aj „Zbierka“) č. 2/2015, pod č. R 15/2015, keď v časti II. právnej vety „Priznanie obvineného je podmienkou začatia konania o

dohode o vine a treste (§ 232 ods. 1 Tr. por.); priznaniu však musí v zmysle označeného ustanovenia zodpovedať aj celková dôkazná situácia. V tomto konaní je teda predbežný záver o vine len východiskom pre uzavretie dohody o vine a treste. Ak ku konaniu o dohode o vine a treste nedôjde alebo ak v jeho rámci nedôjde k uzavretiu dohody o vine a treste (§ 232 ods. 9 Tr. por.), pôvodné priznanie obvineného je použiteľné ako podklad pre rozhodovanie prokurátora a súdu. Dôkazná nepoužiteľnosť priznania obvineného učiného v konaní o dohode o vine a treste (§ 331 ods. 1 písm. b/, ods. 4, § 333 ods. 4 Tr. por.) sa netýka procesne relevantného priznania, ku ktorému došlo mimo dohodovacieho konania.“. Následne v poslednej časti III. tejto právnej vety sa ustálil najvyšší súd aj vo vzťahu k otázke poľahčujúcej okolnosti priznania sa páchatel'a, keď uvádza „Na priznanie sa páchatel'a k spáchaniu trestného činu ako na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. môže súd prihliadnuť, ak sa priznanie týka všetkých skutkových okolností, ktoré sú kvalifikačným momentom súdom použitej právnej kvalifikácie, vrátane okolností, ktoré podmieňujú použitie vyššej trestnej sadzby.“. Podľa stanoviska publikovaného v Zbierke č. 5/2017 evidovaného pod č. R 44/2017 (Tj 55/2016, tretia až šiesta veta stanoviska) „....Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova). Analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu.“.

35. Priznanie osoby ku skutku podľa vyššie naznačených pravidiel nemôže v žiadnom ponímaní predstavovať dôvod zavinenia si väzby v zmysle § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. Vzhľadom na situáciu v prejednávanej veci dokonca nemožno hovoriť ani o priznaní, pokiaľ k takému vyhláseniu príde len formou prejavenej ľútosti v stave opitosti osoby a priznanie nemá riadne náležitosti, aké sa k takému úkonu vyžadujú v trestnom konaní (viď vyššie). Ako z predchádzajúcich odsekov odôvodnenia, ale aj z ďalších ustanovení právnych predpisov trestného práva vyplýva priznanie ku skutku nemôže byť dôvodom pre väzbu (§ 71 Trestného poriadku) a z logiky veci by ani nemal taký postup v konečnom dôsledku opodstatnenie. Na rad by nastúpili polemiky, či je vôbec potom reálna hrozba z úteku, ovplyvňovania svedkov, či skrývania sa takej osoby, ktorá sa ku skutku priznala, avšak také úvahy patria do iného konania a nemôžu byť predmetom občianskoprávneho posúdenia nároku na náhradu škody. Je preto zrejmé, že priznanie je kľúčová skutočnosť určujúca ďalší postup v trestnoprávnej rovine, avšak netýka sa zavinenia na úrovni občianskoprávneho konania pri náhrade škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Ak bola osoba prepustená z väzby a oslobodená spod obžaloby pre účely zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci je irelevantné prejavenie ľútosti takej osoby pred sudcom pre prípravné konanie. Významný je výsledok, s ktorým konanie skončilo, a za ktorý následne nesie štát nepopierateľne zodpovednosť, ktorú nemožno presunúť na inú osobu akýmkoľvek zbavením sa zodpovednosti, konkrétne v tomto prípade tvrdením o zavinení si väzby žalobcu priznaním sa, resp. oľutovaním skutku. K takému následku môže dôjsť výhradne na základe dôvodov vylučujúcich zodpovednosť uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. Z uvedeného jednoznačne vyplýva záver, ktorý je zároveň aj odpoveďou pre otázku č. 1. žalovanej o nemožnosti naplnenia § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. priznaním osoby pred sudcom v prípravnom konaní. Keďže je odpoveď na prvú otázku negatívna, druhá otázka je potom vo vzťahu k zavineniu si druhej väzby po zavinení si prvej väzby irelevantná a nie je potrebné na ňu osobitne odpovedať.

36. Je potrebné zároveň pripomenúť aj článok 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého v dôsledku oslobodenia obžalovaného spod obžaloby sa väzba stáva z hľadiska vnútroštátnej úpravy nezákonnou, a tým zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú oslobodenému obvinenému vykonanou väzbou.

37. Podľa záverov dovolacieho súdu, poukazujúc na právnu konformnosť nosných dôvodov rozhodnutí nižších súdov, dovolacie námietky nesprávneho právneho posúdenia, ktorých jadrom bolo tvrdenie dovolateľky o nedostatku príčinnej súvislosti, či neprimeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy,

neboli spôsobilé narušiť vecnú správnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia. Na základe vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd ďalej aj k záveru, že dovolateľka neopodstatnene tvrdí, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke zavinenia si väzby priznaním osoby k skutku. Správny je právny záver odvolacieho súdu, že žalobca si väzbu priznaním nezavinil a na tomto základe mu potom priznali súdy primeranú náhradu s ohľadom na následky, ktoré mu v súvislosti s väzbou vznikli. Dovolací súd preto nedôvodné dovolanie žalovanej zamietol podľa § 448 CSP.

38. Žalovaná podala dovolanie aj proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o náhrade trov konania. Rozhodnutie o trovách konania (aj keď je súčasťou výrokovej časti rozsudku, ktorým súd rozhodol vo veci samej) má vo svojej podstate vždy povahu uznesenia, čo znamená, že dovolanie podané podľa § 421 ods. 1 CSP proti takémuto výroku rozsudku odvolacieho súdu nie je vzhľadom na znenie § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP prípustné, avšak vzhľadom na situáciu, v ktorej dovolací súd zamietol dovolanie vo veci samej, nebol dôvod pristúpiť k samostatnému výroku vo vzťahu k namietaným trovám.

39. Žalobca, zastúpený právnym zástupcom, bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) preto mu dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania podľa § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.